

2530

2

MUSICALIA

Szkółka śpiewu dla młodzieży

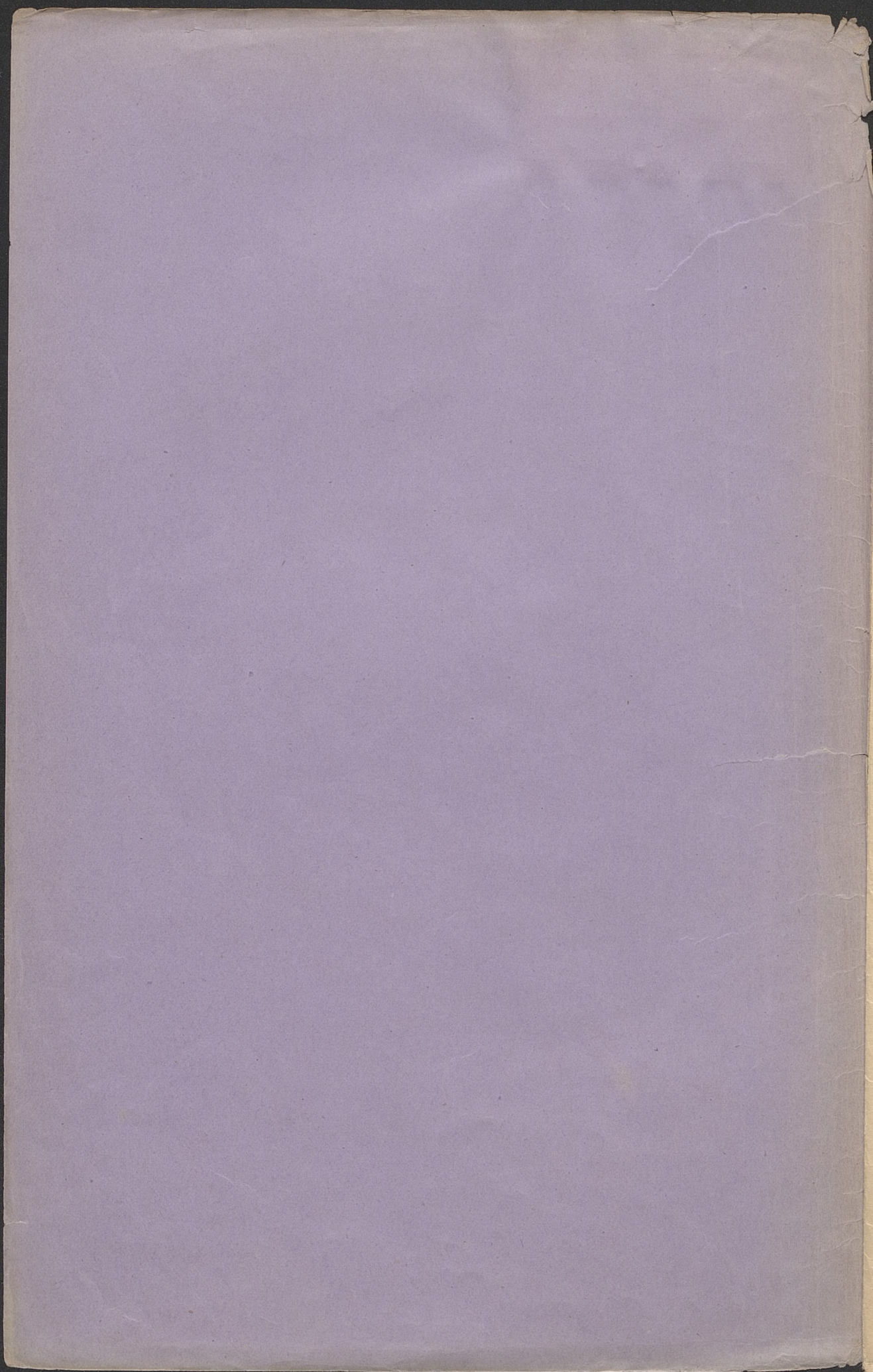
Zeszyt drugi.

Na podstawie nowych planów nauki
dla szkół ludowych

opracował

JULIAN KLAUSEK.

Nakładem autora.

Szkółka śpiewu dla młodzieży

Zeszyt drugi.

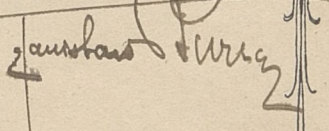
Na podstawie nowych planów nauki
dla szkół ludowych

opracował

JULIAN KLAUSEK.

Nakładem autora.

Zakład art. litogr. G.G. Ródera w Lipsku.

2530

III 2

Bar Prof. Bussy

Alc. no. 1186/38/39
B.

II.

Lekcja druga.

Interwały w zakresie tonów sopranu.
Sekundy.

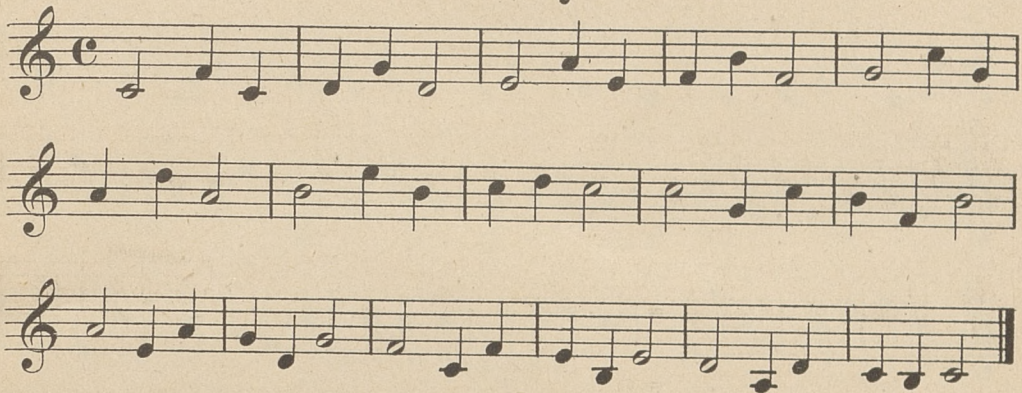
Musical notation for Lesson 2: Intervals in the soprano range, Seconds. The notation consists of four staves of music in 2/4 time, showing ascending and descending intervals of seconds.

Lekcja trzecia.

Tercye.

Musical notation for Lesson 3: Intervals in the soprano range, Thirds. The notation consists of five staves of music in common time, showing ascending and descending intervals of thirds.

Lekcja czwarta.
Kwarty.

Lekcja piąta.
Kwinty.

Seven staves of musical notation in treble clef, common time (C). The first staff contains 12 measures. The second staff contains 12 measures. The third staff contains 12 measures. The fourth staff contains 12 measures. The fifth staff contains 12 measures. The sixth staff contains 12 measures. The seventh staff contains 12 measures, ending with a double bar line.

Lekcja szósta.

Seksty.

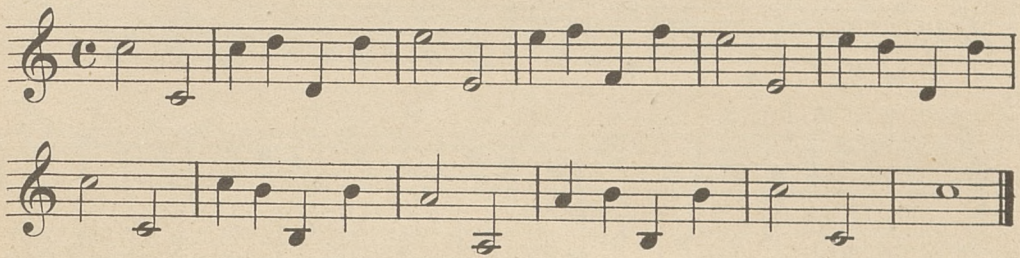
Musical notation for the sixth lesson, consisting of five staves of music in C major, 2/4 time. The notation includes treble clefs, a common time signature, and various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests and bar lines.

Lekcja siódma.

Septimy.

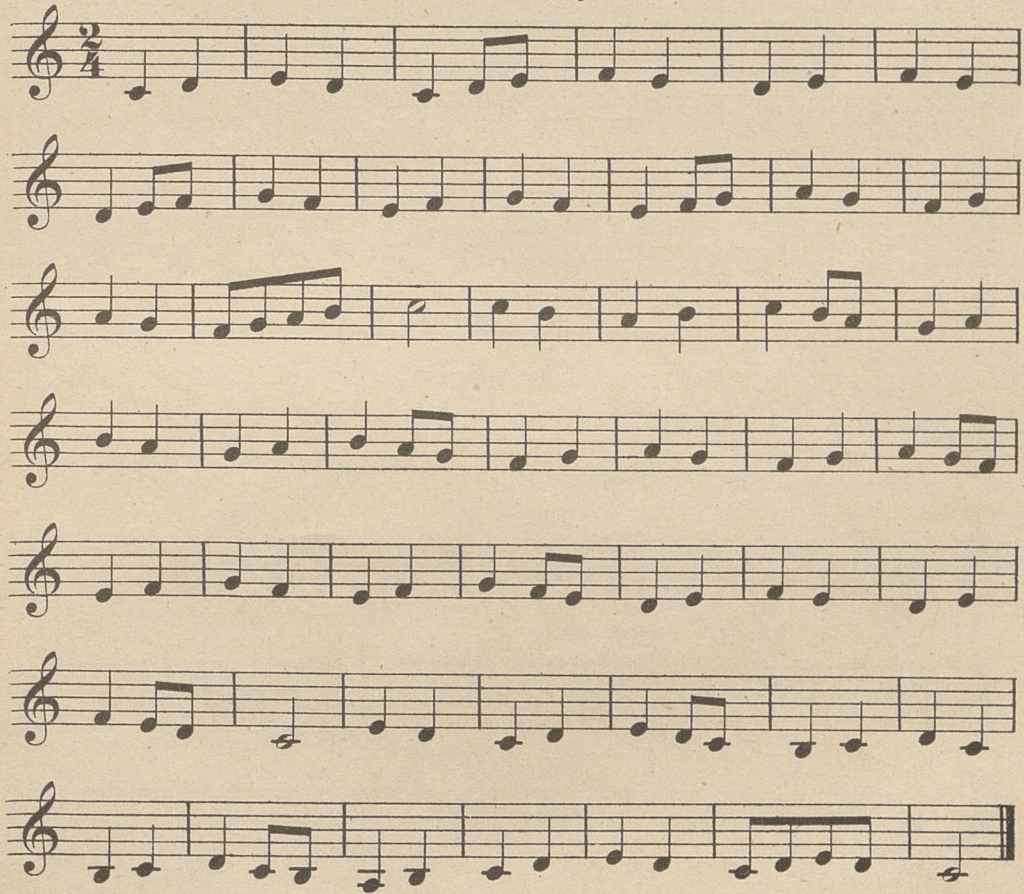
Musical notation for the seventh lesson, consisting of five staves of music in C major, 2/4 time. The notation includes treble clefs, a common time signature, and various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests and bar lines.

Lekcja ósma.
Oktawy.

III.

Lekcja dziewiąta.
Interwały w zakresie tonów altu.
Sekundy.

Lekcja dziesiąta.

Tercye.

Musical score for 'Lekcja dziesiąta. Tercye.' consisting of four staves of music in treble clef with a common time signature (C). The melody is written on the first staff, and the accompaniment is written on the second, third, and fourth staves.

Lekcja jedenasta.

Kwarty.

Musical score for 'Lekcja jedenasta. Kwarty.' consisting of two staves of music in treble clef with a common time signature (C). The melody is written on the first staff, and the accompaniment is written on the second staff.

Lekcja dwunasta.

Kwinty.

Musical score for 'Lekcja dwunasta. Kwinty.' consisting of four staves of music in treble clef with a common time signature (C). The melody is written on the first staff, and the accompaniment is written on the second, third, and fourth staves.

Lekcja trzynasta.

9

Seksty.

Lekcja czternasta.

Septimy.

Lekcja piętnasta.

Oktawy.

Kwestyonaryusz.

Jakie linie poznaliśmy oprócz linii głównych? Jak się nazywa nuta, położona na pierwszej dodanej dolnej? Napisz nutę pod drugą dodaną dolną i wymień jej nazwę! Jakie dwie nuty wyprzedzają nutę g, na tem miejscu położoną i gdzie leży jedna, a gdzie druga? Zaśpiewajcie na dwa głosy skalę C dur, w ten sposób, iż pierwszy ton c, sopran i alt wezmą unisono; w następnym tonie głosy się rozdziela: sopran przejdzie na nutę d, alt zaś na nutę h; w ten sposób, w oddaleniu teryci jednego głosu od drugiego, sopran dojdzie do nuty c₂. W ten sam sposób zaśpiewajcie tę skalę z powrotem!

IV.

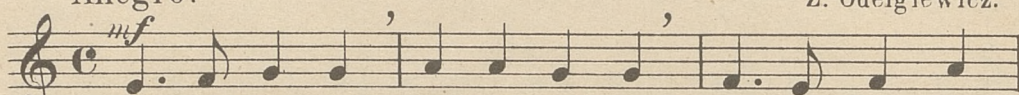
Lekcja szesnasta.

Przykłady w zakresie rozszerzonej skali C dur.

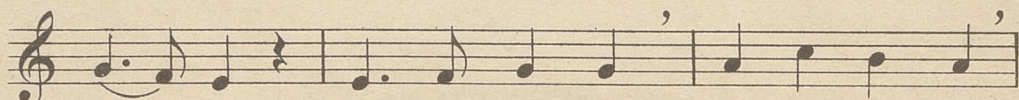
Dzieciatko w żłobie.

Allegro.

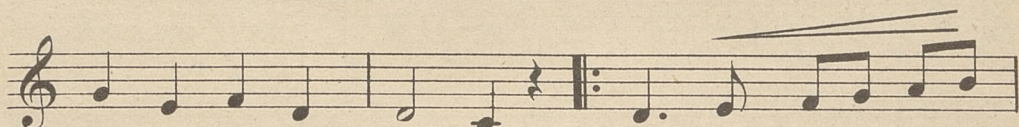
Z. Odelgiewicz.

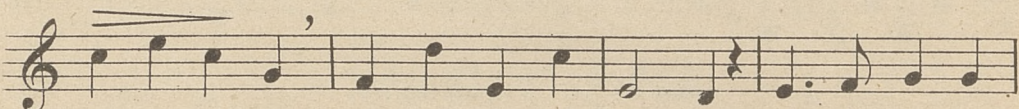
1. O prze-sli - czny mój ma - lu - tki, Nie - zró - wna - ne
 2. O! i cze - muż mi nie da - no Ba - wić Go, roz -
 3. Szczęsny ta - ki, co - by wte - dy Wraz z naj - święt - szą

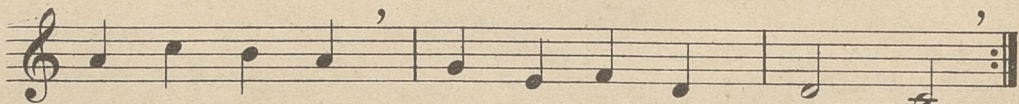
Dzie - cię! Szcze - sny, kto mógł To - bie w żłób - ku
 śmie - szać? Gdy za - kwi - li z Je - go łza - mi
 Pan - ną Peł - nił ko - ło Dzie - cią - tecz - ka

Od - dać czo - ło - bi - cie, Nóż - ki rącz - ki
 Mo - je łzy po - mie - szać? Lub roz - grze - wać
 Służbę nie - u - stan - ną; I od Ma - tki

u - ca - ło - wać, Z łez o - trzeć o - czę - ta, Pie ścić Cie - bie
 zzię - ble rączki Czu - ły - mi u - ści - ski? Czuwać we dnie
 po - zwo - le - nie Do - stał, choć nie go - dzien, Rączki Sy - na

pie - lę - gno - wać, O Dzie - ci - no świę - ta!
 czu - wać w no - cy U Je - go ko - ły - ski?
 Naj - świętsze - go U - ca - ło - wać co - dzień.

Szkółka dla młodzieży Cz. IV. str. 118.

Z Bogiem.

Grave (poważnie).

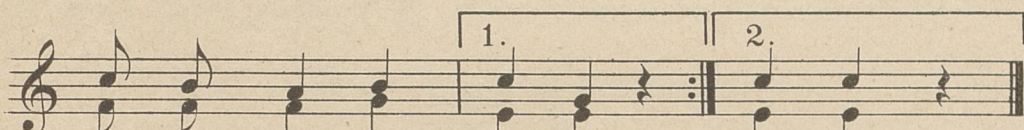
Wojnarski.

1. Z Bo - giem z Bo - giem ka - zda spra - wa! Tak ma - wia - li
 2. Masz się u - czyć, to pa - mię - taj Z Bo - giem za - cząć
 3. I - dziesz w po - le, masz siać zbo - że, Z Bo - giem za - cznij

sta - rzy; Gdy po - mo - cy Bo - skiej we zwiesz,
 dzia - two! On tak spra - wi, Że na - u - ka
 pra - cę! Bóg po - wie - dział: Ręk do - kła - daj,

1. Wszyst - ko ci się zda - rzy. zda - rzy.
 Pój - dzie w gło - wę ła - two. ła - two.
 A ja cię wzbo - ga - cę. ga - cę.

Szkółka dla młodzieży Cz. IV. str. 1.

Peżegnanie.

Larghetto (wolno).

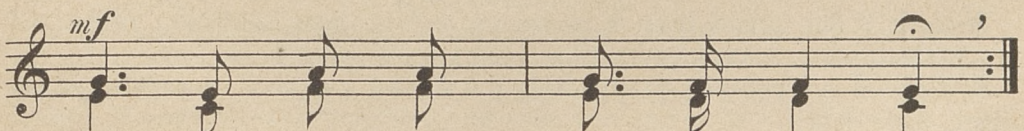
J. Klausek.

1. Po - ze - gna - ła sio - stra bra - ta, Po - ze - gna - ła
 2. „Gdy za sió - dma bę - dziesz rze - ką, Gdy ci zgłuchną
 3. Dłu - ga za - łość kró - tkie sło - wa, Smu - tno świe - ci

te - mi sło - wy: „Kie - dy i - dziesz na kraj świa - ta,
 na - sze dzwo - ny, Kie - dy bę - dziesz gdzieś da - le - ko,
 za - chód zło - ty. „By - waj zdro - wy!“ „By - waj zdro - wa!“

Mój bra - cisz - ku by - waj zdro - wy!“
 O - bej - rzyj się w na - sze stro - ny.“
 Że - gna - ły się dwie sie - ro - ty...

Szkółka dla młodzieży Cz. IV. str. 27.

Oddział drugi.

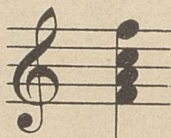
Skala F dur.

I.

Lekcja siedmnasta.

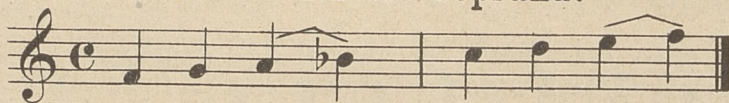
Tworzenie skali F dur.

Dodajmy do znanego nam akordu drugiego oktawę do tonu f w górę!

N. B. Akord powyższy brzmieniem swoim przypomina pierwszy akord skali C dur. Rozwińmy do danego akordu skalę durową!

Skala dur dla sopranu.

Do tonu f utworzy się skalę durową, jeśli się umieści półtony ze stopnia trzeciego na czwarty i z siódmego na ósmy, z resztą pozostawi się tony całe.

W skali F dur ton h zniża się bemolem b o pół tonu; powstanie b zamiast h. Od a do b jest półton właściwy skali F dur, gdyż a jest trzecim, b zaś czwartym stopniem tej skali.

N. B. Bemol zniża o pół tonu brzmienie nuty, przed którą jest położony. Bemolem zniżona nuta, przybiera do pierwotnej swej nazwy zgłoskę es, a zatem powstanie: ces, des, es, fes, ges; wyjątek w tym względzie stanowi nuta a, którą się czyta as, i nuta h, która przybiera nazwę b.

W skali F dur bemol, przy h położony, jest znakiem stałym; pisze się go przeto (jak z zasady wszystkie znaki stałe) po kluczu.

W skali F dur półtony przypadają z a do b i z e do f, z resztą pozostają tony całe.

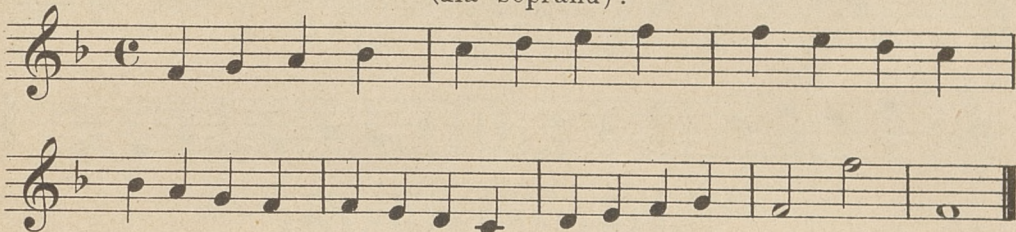
Skala F dur ze stałym po kluczu znakiem.

Tak w skali F dur, jak w skali C dur, ze stopnia trzeciego na czwarty i z siódmego na ósmy są półtony, z resztą tony całe; z czego wypływa podobieństwo skal do siebie. Z podobieństwa skal wynika i podobieństwo znanych nam akordów, a stąd i podobieństwo tych samych melodi; różnica w tem tylko zachodzi, iż kiedy jedne utworzone są na stopniach skali C dur, natenczas drugie opierają się na stopniach skali F dur.

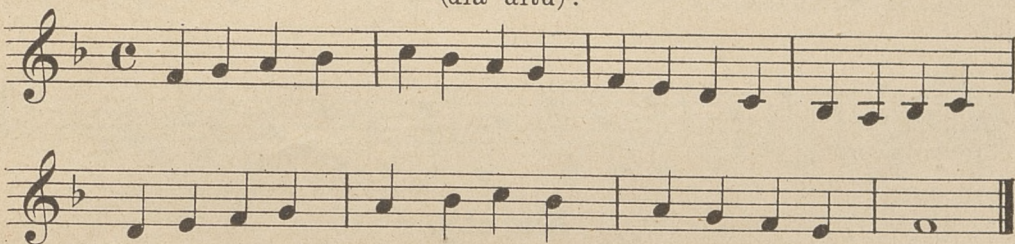
Skala F dur rozszerzona.

(dla sopranu).

Skala F dur rozszerzona.

(dla altu).

Kwestyonaryusz.

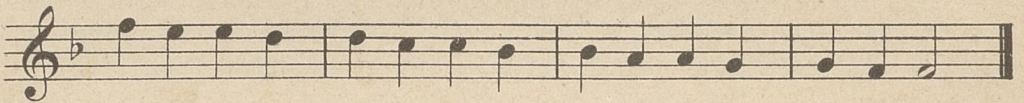
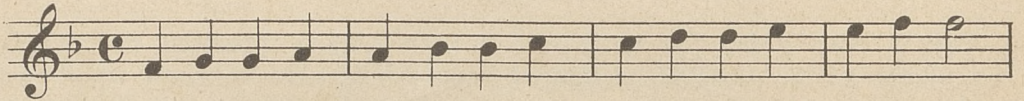
Co jest zasadą wszystkich skal durowych? Przy których stopniach w skali F dur przypadają półtony? Dlaczego nuta h zmieniła swą nazwę? Co jest właściwością bemolu? Po czem poznajemy skalę F dur? Zaśpiewaj skalę F dur, a następnie skalę C dur! W czem leży podobieństwo, a w czem różnica obu tych skal? Zaśpiewaj, znane ci akordy rozłożone ze skali C dur, w skali F dur! Łatwiejszą melodyę, znaną ci ze skali C dur, zaśpiewaj w skali F dur!

II.

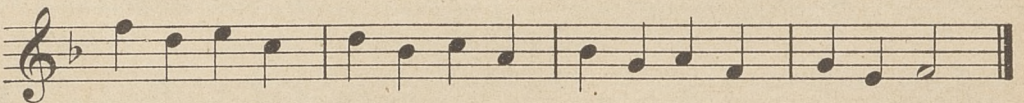
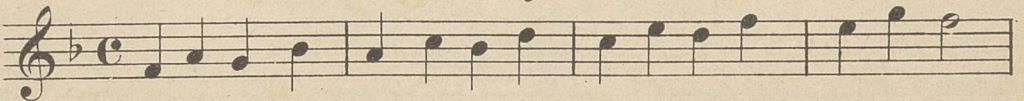
Lekcja ośmnasta.

Interwały w zakresie tonów sopranu.

Sekundy.

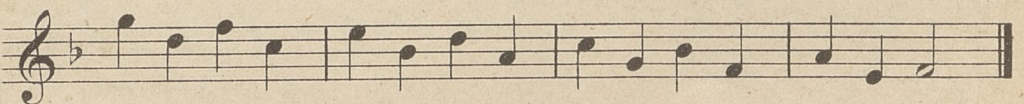
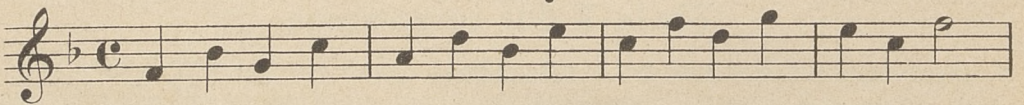

Tercye.

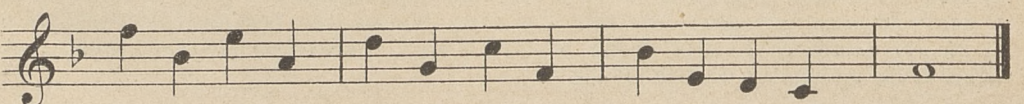
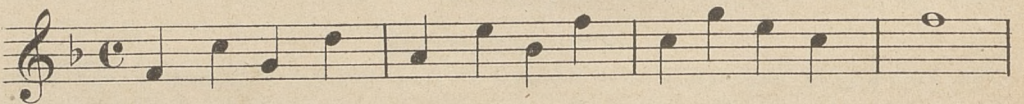

Lekcja dziewiętnasta.

Kwarty.

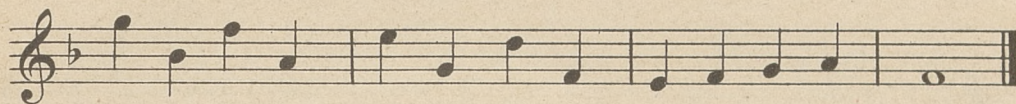
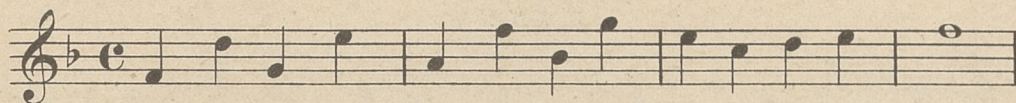

Kwinty.

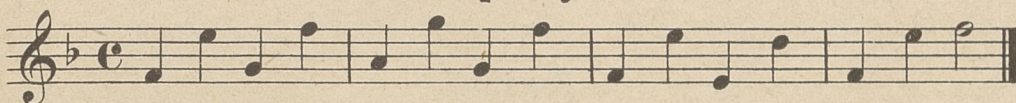

Lekcja dwudziesta.

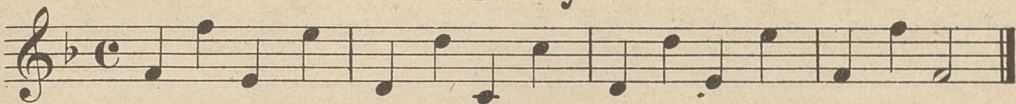
Seksty.

Septimy.

Oktawy.

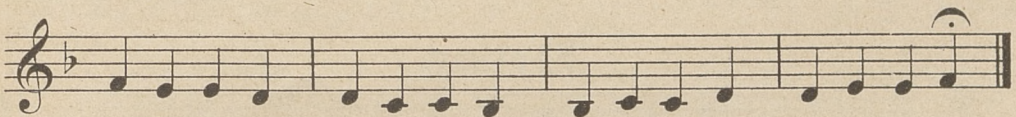
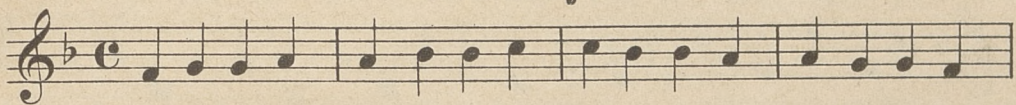

III.

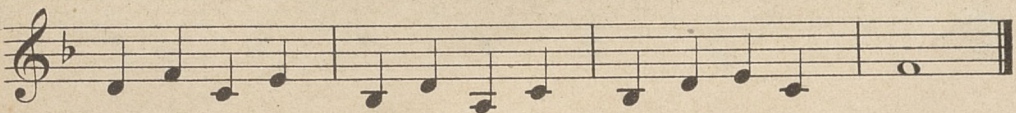
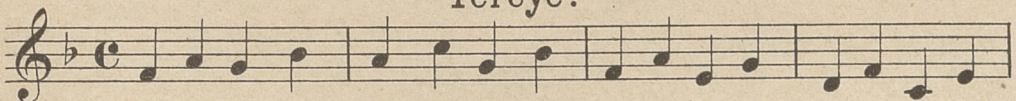
Lekcja dwudziesta pierwsza.

Interwały w zakresie tonów altu.

Sekundy.

Tercye.

IV.

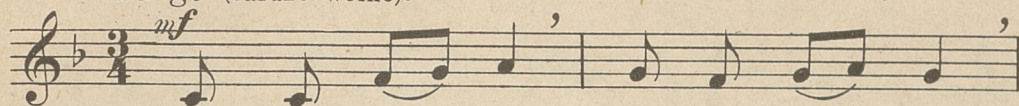
Lekcja dwudziesta czwarta.

Przykłady w zakresie skali F dur.

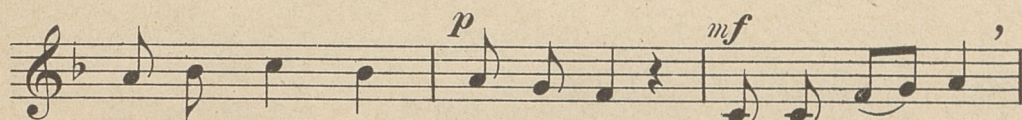
W żłobie leży.

Largo (bardzo wolno).

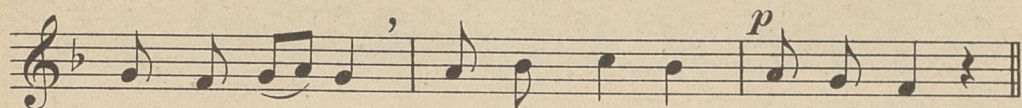
Melodya ludowa.

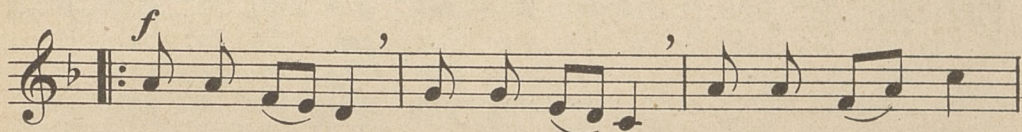
1. Wżło - bie le - ży, któż po - bie - ży
 2. My zaś sa - mi z pio-siecz - ka - mi
 3. Na - przód te - dy, nie - chaj wszę - dy,

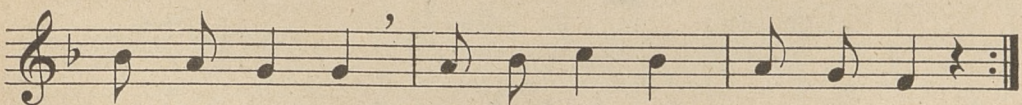
Ko - le - do - wać ma - ła - mu, Je - zu - so - wi
 Za wa - mi po - spie-szy-my, A tak te - go
 Za-brzmi świat w we - so - ło - ści, Że po - sła - ny

Chry-stu - so - wi, Dziś - nam na - ro - dzo - ne - mu;
 ma - leń - kie - go Niech wszys-cy zo - ba - czy - my,
 nam jest da - ny, E - ma - nu - el w ni - sko - ści,

Pa - stuszko - wie przy-by - waj - cie, Je - mu wdzięcznie
 Jak u - bo - go u - ro - dzo - ny, Płacze wstaj - ni
 Je - go te - dy przy-wi - taj - my, Za - nio - ła - mi

za - śpie - waj - cie! Ja - ko Pa - nu na - sze - mu.
 po - ło - zo - ny! Więc Go dziś u - cie - szy - my.
 za - śpie - waj - my: Chwa - ła na wy - so - ko - ści.

Polonez.

Sostenuto (wolniej).

Melodya ludowa. Słowa Ks. Albusa.

1. Kie - dy rol - nik nie po - sie - je
2. Gór - nik, kie - dy ku - je mło - tem;

Zdrowych ziar - nek na swej ro - li, Zni - wa zni - kły
Cięż - ka, żmu - dna to ro - bo - ta, Czo - ło krwawym

dlań na - dzie - je, Gorz - ki za - wód cięż - ko bo - li.
zle - wa po - tem, Lecz przy nó - si wie - le zło - ta.

Kto za mło - du nie pra - cu - je, Brak do na - uk
Wi - mię Bo - że! bra - cia mło - dzi, Chwyćmy sil - nie

mu o - cho - ty, Pó - zniej pła - cze, bo za - łu - je
młot do dło - ni! Bo młot pra - cy trud na - gro - dzi

I le - ni - stwa i pu - sto - ty. } O - to jest młodo - ści
I od nę - dzy nas o - chro - ni. }

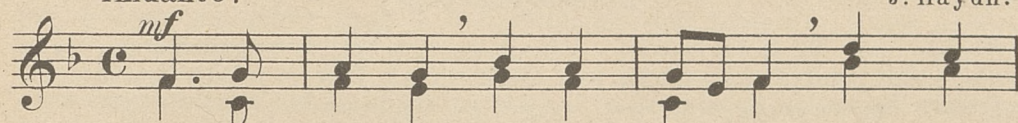
śpiew, śpiew, śpiew; Bo - że po - bło - go sław nasz siew, siew!

Taki znak 7 nazywa się pauzą ósemkową; wartość jej równa się wartości ósemki. Przy znaku *pp* (*pianissimo*) należy ton oddać bardzo cichym głosem.

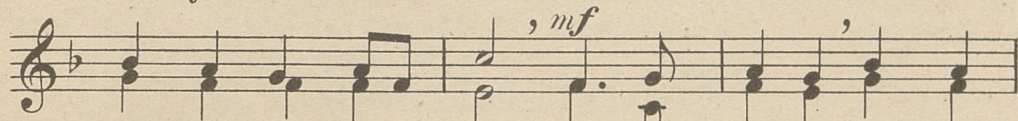
Hymn ludu.

Andante.

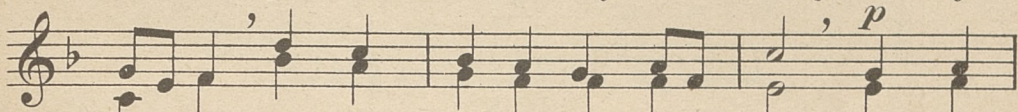
J. Haydn.

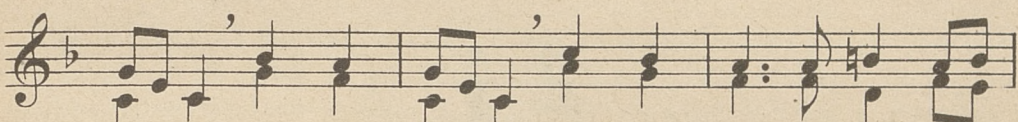
1. Bo - że wspie - raj, Bo - że o - chroń Nam Ce -
 2. O - bo - wiąż - kom swo - im wier - ni, Strzeż - my
 3. Przy Ce - sa - rzu mi - le wła - da Ce - sa -

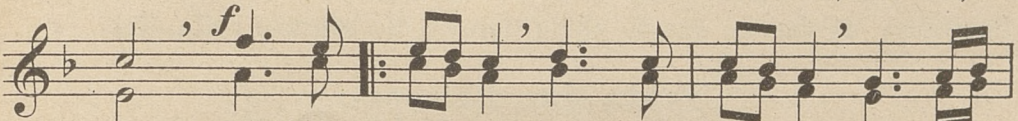
sa - rza i nasz kraj! Tar - czą wia - ry rzą - dy
 pil - nie świę - tych praw! W ich o - bro - nie niech się
 rzo - wa, peł - na łask: Wszys - tek lud Jej hoł - dy

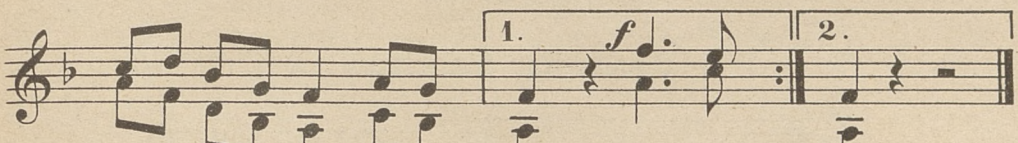
o - słoń, Państwu Je - go si - łę daj! Broń - my
 speł - ni Po - wo - ła - nie do cnych spraw. Pom - ni,
 skła - da, Po - dzi - wiając cnót Jej blask. Fran - cisz -

przodków Je - go ko - ron, Zwróćmy wszel - ki wro - ga
 jak to skroń żoł - nie - rza Świetnie zdo - bi lau - ru
 ko - wi Jó - ze - fo - wi i El - źbie - cie, Bo - że,

cios, Bo z Habs - bur - gów tro - nem złą - czon Jest na
 krzew, Nieś - my chę - tnie za Ce - sa - rza, Za oj -
 szczęście! Habs - bur - skie - mu szczęście do - mo - wi: Sła - wa

wie - ki Au - stryi los. Bo z Habs - los.
 czy - znę, mie - nie, krew! Nie - śmy krew!
 Je - mu, chwa - ła, cześć! Habs - bur - cześć!

Znak taki ♯, kasownikiem zwany, przed nutą położony, przywraca nucie jej pierwotne brzmienie i jej właściwą nazwę.

Kwestyonaryusz.

Wypełnij takt $\frac{3}{4}$ w ten sposób, ażeby wprowadzoną była pauza ósemkowa! Jaką pauzę można położyć zamiast dwu pauz ósemkowych? Którym znakiem dynamicznym wyrażamy bardzo słabą siłę tonu i jak go się pisze? Jaką nazwę przybiera nuta b, jeśli przed nią położony jest kasownik? Jaką nazwę musiała mieć nuta a, jeśli ją za pomocą kasownika sprowadzać musimy do jej pierwotnej nazwy?

Oddział trzeci.

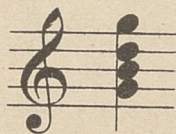
Skala G dur.

I.

Lekcja dwudziesta piąta .

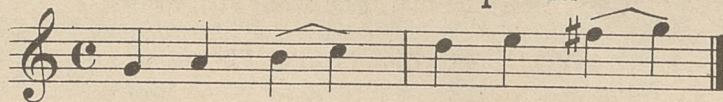
Tworzenie skali G dur.

Dodajmy do znanego nam akordu trzeciego oktawę do tonu g w górę!

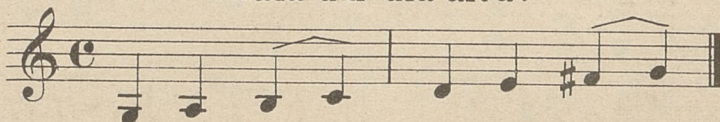

N.B. Akord powyższy brzmieniem swoim przypomina pierwszy akord skali C dur.
Rozwińmy do danego akordu skalę durową dla sopranu i dla altu.

Skala dur dla sopranu.

Skala dur dla altu.

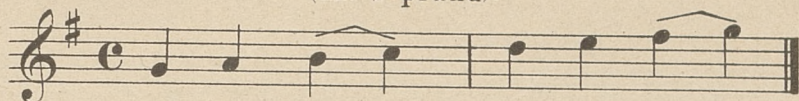
Do tonu g utworzy się skalę durową, jeśli się umieści półtony na właściwych stopniach, a mianowicie: ze stopnia trzeciego na czwarty i z siódmego na ósmy, z resztą pozostawi się tony całe. W skali G dur ton f podwyższa się krzyżykiem # o pół tonu; powstanie fis.— Od fis do g jest półton właściwy skali G dur, gdyż fis jest siódmym, g zaś ósmym stopniem tej skali.

N. B. Krzyżykiem nazywamy znak, który przed nutą położony, podnosi jej brzmienie o pół tonu. Krzyżykiem podwyższona nuta, przybiera do pierwotnej swej nazwy głoskę is; czyta się zatem: eis, dis, eis, fis, gis, ais, his.

W skali G dur krzyżyk, przy f położony, umieszcza się przy kluczu jako znak stały. W skali G dur półtony przypadają z h do c i z fis do g, z resztą pozostają tony całe.

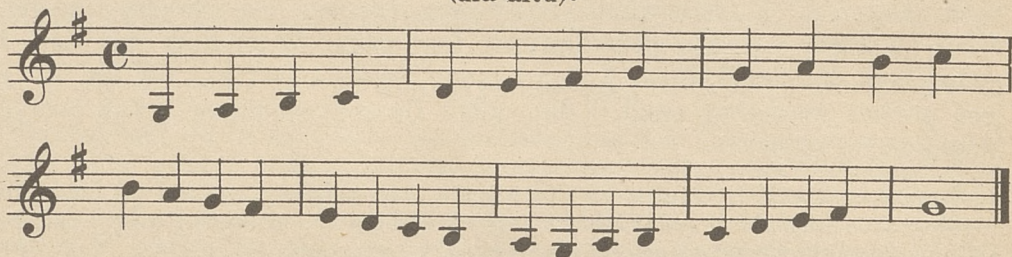
Skala G dur ze stałym znakiem.

(dla sopranu).

Skala G dur rozszerzona.

(dla altu).

Kwestyonaryusz.

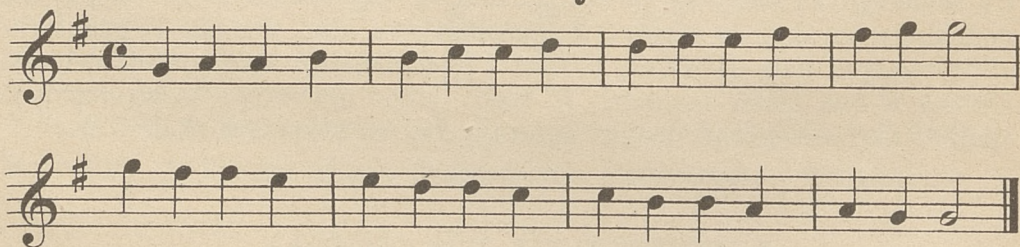
Gdzie przypadają półtony w skali G dur? Dlaczego nuta f zmieniła swą nazwę na fis? Co jest właściwością krzyżyka? Jakim znakiem różni się skala G dur od skali F dur? Zaśpiewaj skalę G dur, a następnie skalę C dur! W czym leży podobieństwo, a w czym różnica obu tych skal? Zaśpiewaj, znane akordy rozłożone ze skali C dur, w skali G dur! Znaną ci łatwiejszą melodyę ze skali C dur, zaśpiewaj w skali G dur!

II.

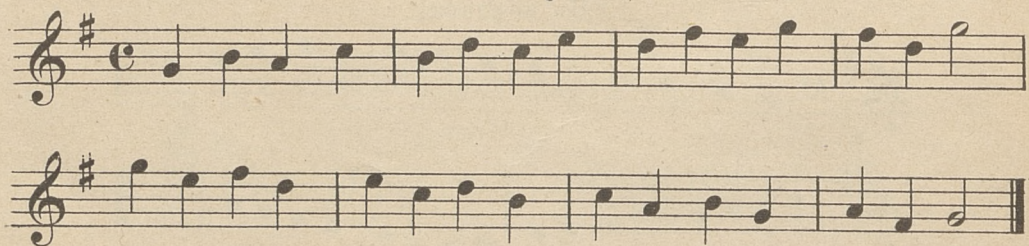
Lekcja dwudziesta siódma.

Interwały w zakresie tonów sopranu.

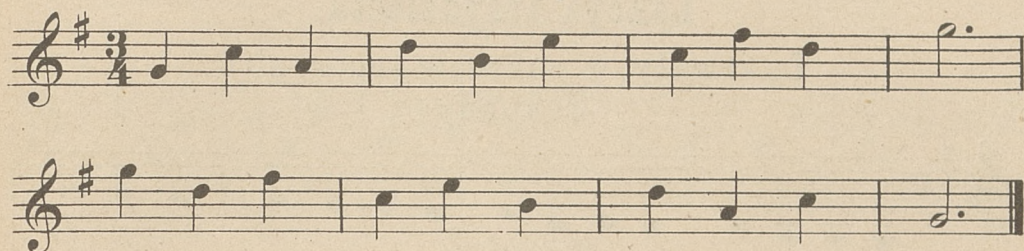
Sekundy.

Tercye.

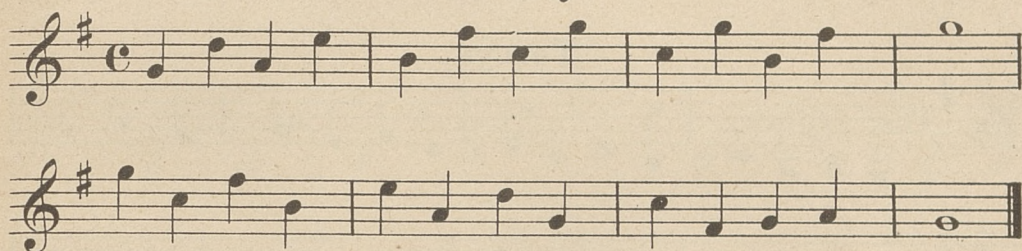

Kwarty.

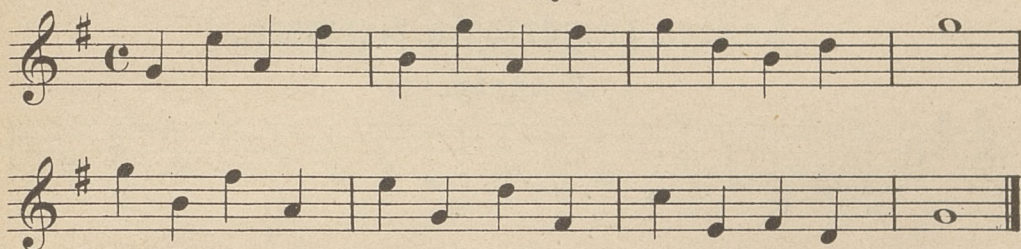

Lekcja dwudziesta ósma.

Kwinty.

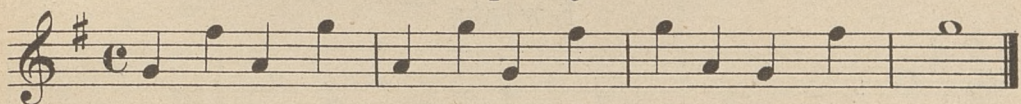

Seksty.

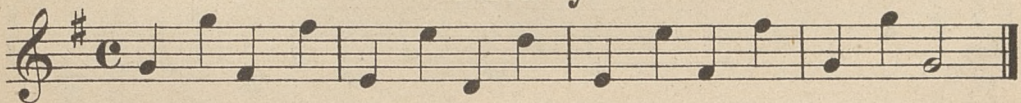

Lekcja dwudziesta dziewiąta.

Septimy.

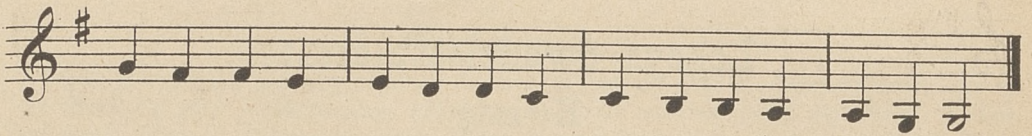
Oktawy.

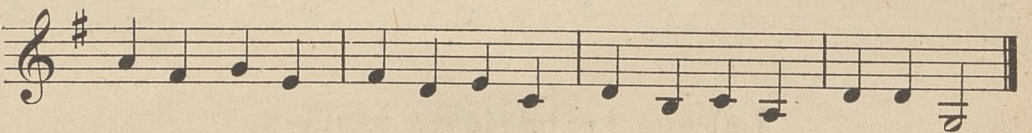
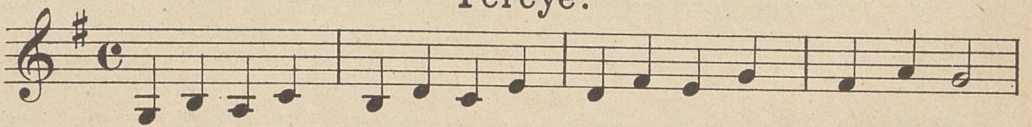
III.

Lekcja trzydziesta.

Interwały w zakresie tonów altu.
Sekundy.

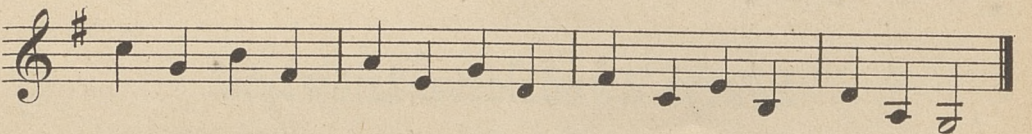
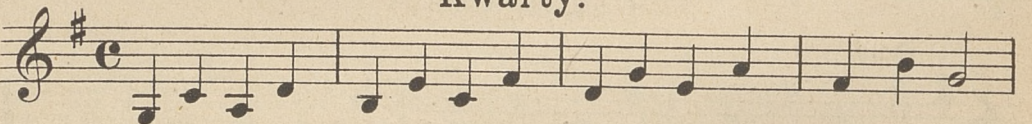

Tercye.

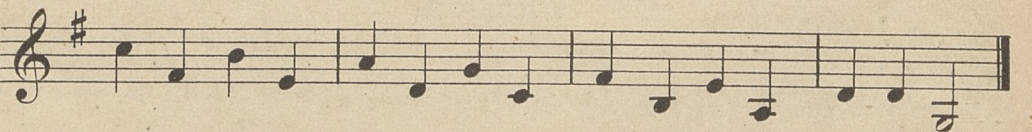
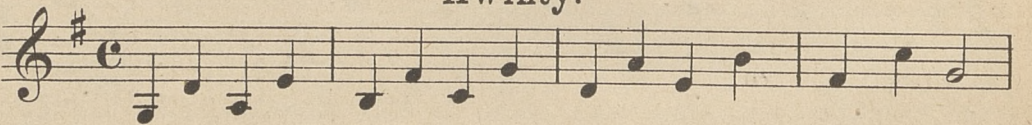

Lekcja trzydziesta pierwsza.

Kwarty.

Kwinty.

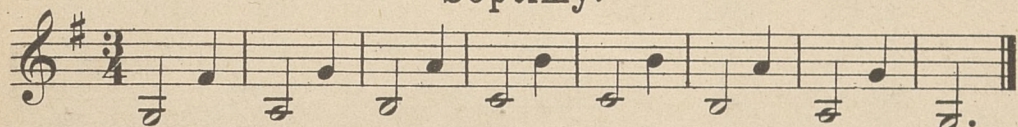

Lekcja trzydziesta druga.

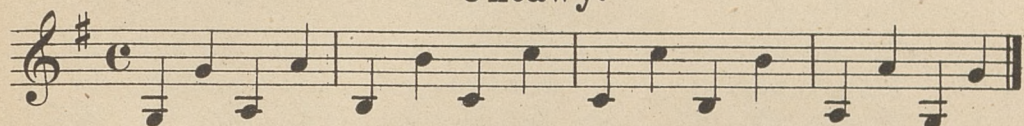
Seksty.

Septimy.

Oktawy.

IV.

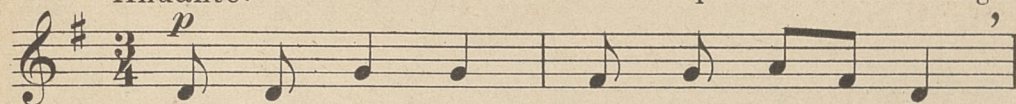
Lekcja trzydziesta trzecia.

Przykłady w zakresie skali G dur.

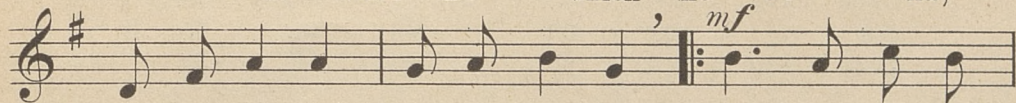
Chwalcie łąki.

Andante.

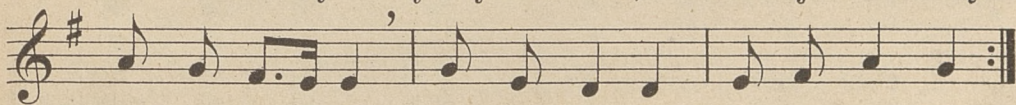
Śpiewnik ks. Siedleckiego.

1. Chwal - cie łą - ki u - ma - jo - - ne,
2. Co i - gra z mo - - rza fa - la - - mi,
3. O - na dzieł Bo - - skich ko - ro - - na,

Gó - ry, do - li - ny zie - lo - ñe, Chwal - cie cie - ni -
 W po - wietrzu bu - ja skrzydła - mi, Chwal - cie z na - mi
 Nad a - nio - ły wy - wyż - szo - na, Choć jest Pa - nią

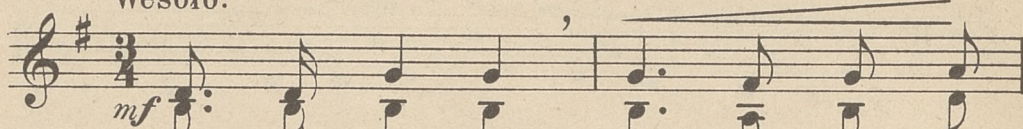

ste ga - i - ki, Zró - dła i kre - te stru - my - ki.
 Pa - nią świa - ta; Jej, dłoń wa - sza wieniec sple - ta.
 nie - ba zie - mi, Nie gar - dzi da - ry na - sze - mi.

Oberek.

Śpiewka narodowa.

Wesoło.

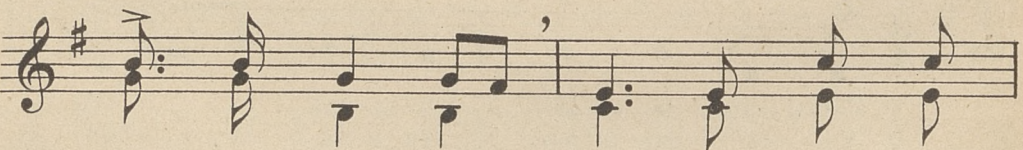
1. Pię - kna na - sza Pol - ska ca - ła,
 2. Bo gdzie ta - kie cu - dne stro - je,
 3. Mó - wią, że tam na Po - do - lu

Piękna, ży - zna i nie ma - ła! Wie - le kra - in,
 I śpie - wan - ki i dzie - wo - je? Kto w podków - ki
 Ro - śnie ży - to bez ką - ko - lu; A - le u nas

wie - le lu - dów, Wie - le sto - lic, wie - le cu - dów;
 tak wy - krze - sze? Ko - mu mi - ła tak pie - le - sze,
 da - ry Bo - że Pły - ną Wi - słaż aż za mo - rze.

Lecz naj - mil - sze i naj - zdrow - sze
 Jak oj - czy - ste Ma - zu - ro - wi,
 Przy - śpie - wu - ją jej fli - sa - ki,

Prze - cież człe - ku jest Ma - zow - sze!
 Nie - chaj ca - ła Pol - ska po - wie!
 A grosz człek ma ja - ki ta - ki.

Książka do czytania na kl. V i VI. str. 13.

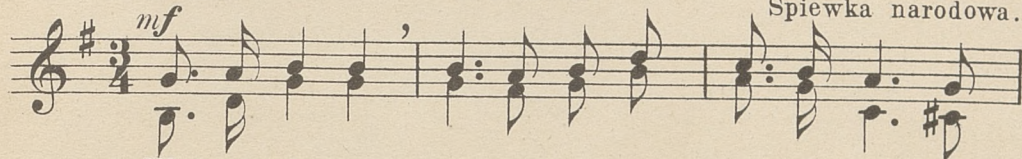
Gościnność polska.

27

Ochoczo.

Mazurek.

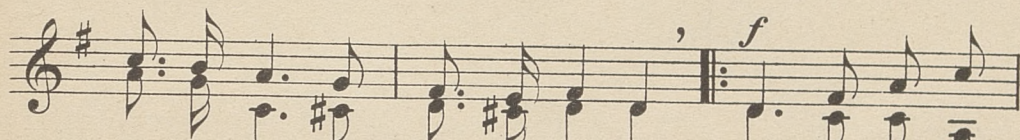
Śpiewka narodowa.

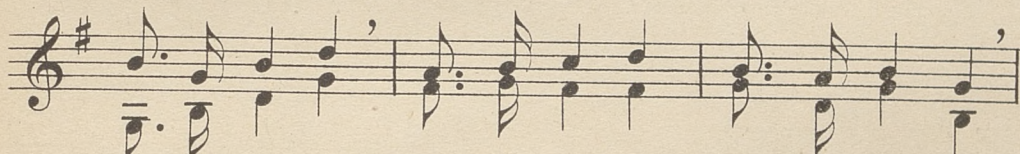
1. Wiel- kie do - my za gra - ni - cą, A w nich cia - sno
2. Przybył dru - gi i dzie - sią - ty, I nie cia - sno
3. I ta strzecha, choć u - bo - ga, Chociaż ni - ska,

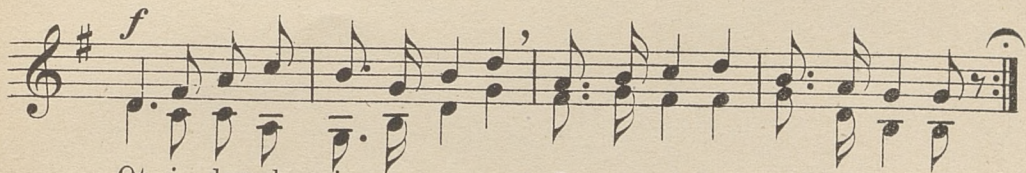
choć nie lu - dno; U nas mu - ry się nie świe - cą,
jest ni - ko - mu: Wy - przą - tnię - to wszystkie ką - ty,
prze - cież bli - ska Dla ob - ce - go i dla swe - go,

A o ką - cik nie tak trudno. Le - dwo człek - by
Co - raz sze - rzej w ma - łym do - mu Zda się, że pan
I od Bo - ga aż do wro - ga Jest tu miej - sce

cza - sem wie - rzył: Dom nie wiel - ki, wtem gość wcho - dzi
do - mu so - bie Ścian i miej - sca gdzieś przy - spo - rzył,
dla ka - żde - go. A do - pie - roż to przy - ję - cie

Ot i domek się roz - szerzył, I wnet miejsce gdzieś się ro - dzi.
A on tylko w domu tobie Drzwi ser - ce swe o tworzył.
Jakie by - wa w polskim domu! Jak tam ka - żdy poczezon - święcie!

Książka do czytania na klasę V. i VI. str. 141.

Krzyżyk, przy nucie c w alcie położony, jest znakiem przypadkowym;
znaczenie jego ogranicza się tylko na jeden takt.

